

Xalqın sözü haqq sözüdür

LERİK

Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaq.
Heydər ƏLİYEV

№ 13-14 (589-590)

02 iyul 2019-cu il

Qəzet 1937-ci ildən çıxır

Qiyməti 40 qəpik

Sosial sahədə növbəti inqilabi addımlar

Prezident İlham Əliyevin sərəncamları və yeni qanunvericilik təşəbbüsü 2,1 milyondan çox vətəndaşı əhatə edir

Bizim siyasətimiz sosial-önmümlü siyasətdir. Çalışırıq bütün əlavə gəlirlərimiz sosial sahəyə yönəldək ki, vətəndaşların rifah halı daha da yaxşılaşsın, işsizliklə bağlı problemlər daha da yüksək səviyyədə həll olunsun və ölkəmizin dinamik inkişafı təmin olunsun.

Azərbaycan Prezidenti
İlham Əliyev
Səh: 2

Qartal zirvədə uçar

Səxavət, bizi tez tərk etdin, qaradaxım...
Şəkilin üz-üzə dayanmışam, heç bilmirəm nə danışım!
Sanki ruhunla danışırım. Hüzünlü, dözümlü Qarabağın qan çilənmiş çöllərində bir həzin bayatı çəkib doluşuram.
Şəhid qaradaxım, səni cəng meydanına haraylayıb gətirən Vətən sevgisi oldu. Elə bu sevgidandır ki, belə tezliklə ana torpaq səni öz qoynuna aldı: əzizləyib oxşamaq üçün!
Torpağımız müqəddəsdir, Məkkə, Mədinə torpağı kimi. Çünki bu torpaq şəhid qanı əmib, bağı qan olmuş qızıl laləyə dönüb, bu qan gül-çiçək olub, torpaqdan baş qaldırıb.
Yoxluğundan xəbər verən məzarına baxıram. Bura şəhidlərin uyuduğu məkandır, qeyrət, şərəf ünvanıdır...
Hər igidin can fədasi düşməne bir göz dağdır, zirvələrdən sisi, çəni dağdır...
Sırxavənddə qanlı döyüş
Lerik rayonundakı Rvarud kənd orta məktəbini uğurla bitirən Səxavət Əbi oğlu Hacıyev Bakı Politexnik Texnikumuna daxil oldu, iki il hərbi xidmətdə mətinlik məktəbi keçdi. Bir müddət istehsalatda işlədi. Həmin vaxt ermənilərin Qarabağ iddiası genişlənir, xarici dövlətlərdəki havadarları onlara dəstək verirdi. Kəməksiz qalan dinc azərbaycanlılar tarixi dedə-baba torpaqlarından qovulurdu, Bakını və digər şəhər və qəsəbələri qaçqın dalğası bürüyürdü.
Xocalı faciəsində dünyada misli görünməyən dəhşətli soyqırım törədilmiş, etnik təmizləmə aparılmışdı. 1992-ci il fevralın 18-də Xocalı istiqamətində olan yaşayış məntəqələri azərbaycanlılardan təmizlənmiş, mühüm mövqelər ermənilər tərəfindən tutulmuşdu, Xocalını təhlükə bürümüşdü. Vətənin qədim torpaqları təhlükədə, dinc əhali səksəkədə idi.
Vicdanlı, vətənpərvər övlad, torpaq təssübü çəkən qeyrətli vətəndaş Səxavət Hacıyev 1992-ci ilin fevralında dostlarına qoşulub Bakıda hərbi qərargaha yollandı və könüllü olaraq Qarabağa getdi. Onun ilk döyüş yeri qədim Şuşa şəhəri oldu. İgid Mübariz burada gədən vuruşmalarda fərqləndi, döyüş dostlarını düşməne qarşı qətiyyətli mübarizəyə, məmləkəti qorumağa ruhlandırıldı.
Naxçıvanın Sədərək bölgəsi tez-tez ermənilərin atəşinə məruz qalırdı. Heydər Əliyevin mürcaciətindən sonra, Sədərək uğrunda gedən döyüşlərdə Mübariz və silahdaşları cəsarət və mətinlik göstərdilər, düşməni vurub geri çəkilməyə məcbur etdilər. Səxavət hər dəfə ağır döyüş nöqtələrinə gedəndə bunu vəli-dəyinlərindən gizlədər, onlar fikir çəkməsin deyə, iş yerindən uzaq yerə eza-

miyyətə göndərdiyini söyləyirdi. Bu da onun fikirləşdiyi müqəddəs bir yalan idi.

Səxavətin son döyüşü

1992-ci ilin dekabr ayı idi. Qarabağda qış mülayim keçsə də, vəziyyət olduqca kəskinləşmişdi. Səxavət yenidən Milli Qurtuluş təşkilatının tərkibində Qarabağda ağır, qanlı döyüşlərin iştirakçısı kimi öz üzərində vətəndaş-əsgər məsuliyyətini daha çox hiss edirdi, bu qanlı olayları, haqsız ərazi iddialarının nə ilə bitəcəyi barədə düşünürdü. Məğlubiyyət sözü onu diksindirirdi. "Axi, biz Şah İsmayıl Xətai babamızın varisləriyik,-düşünürdü. Şah babamız qılınc, ox gücünə Azərbaycan xanlıqlarını bir bayraq altında birləşdirmiş, ölkənin hüddurlarını möhkəmləndirmiş, məğlubiyyətə heç vaxt barışmamış, qolubükülməz sərkərdə, diplomat, böyük bir dövlət başçısı kimi dünyaya səs salmışdı. İndə isə ... "Diğarlara məğlub olmaq bizə yaraşmaz. Biz tarixi qəhrəmanlığımızı gerək həmişə uca tutaq"...

Mübariz amansız, ədalətsiz müharibənin ağır-acılarını dadaraq Vətən qeyrətli yolunda əsl qorxubilməz döyüş ustası kimi bərkimiş, çevikliyi, bacarığı, cəsarəti, düşmənin hiyləsini duymaq qabiliyyəti tabor komandiri Şahin Tağıyevin, böyük komandiri Əziz Rəcəbovun diqqətindən yayınmamış, o, bütün döyüşçü dostlarının sevimlisinə, əzizinə, "alay oğlu"na çevrilmişdi.

17 yanvar 1993-cü il. Həmin tarix Səxavət Hacıyevin sonuncu qəhrəmanlıq tarixidir. Sırxavənd uğrunda qanlı döyüşlər gedirdi. Yüksəklikdə mövqə tutan düşmən PDM-i döyüşçülərimizin irəliləməsinə mane olurdu. Nəyin bahasına olursa-olsun düşmənin döyüş məşinini susdurmaq lazım idi. Səxavət düşməndən qorunmuşdu. O, bir neçə qumbara götürdü, gizli yollarla düşməne yaxınlaşdı. Onun sərrast atdığı qumbara düşmən məşinini zədələdi. Geriyə çəkilən PDM-in atdığı mermi qəlpələri cəsür döyüşçünü baş nahiyəsindən ağır yaraladı. Neçə-neçə döyüşçü yoldaşını ölmün pəncəsindən xilas etsə də özü mermiyə tuş oldu. Onu vertolyotla təcili Bakıya yola saldılar. Dostları bu acı xəbəri eşidib kədərləndilər, düşməne qarşı daha amansız oldular.

(Davamı səh. 2-də)

Tikəband kəndində vətəndaşlarla səyyar görüş-qəbul keçirildi

Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı Rövşən Bağirov 14 iyun 2019-cu il tarixdə rayonun Tikəband kəndində vətəndaşlarla səyyar görüş-qəbul keçirdi. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı naminə dövlət səviyyəsində həyata keçirilən tədbirlər, eləcə də son vaxtlar əhəlinin rifah halının yaxşılaşdırılması, sosial problemlərin həlli istiqamətində ölkə rəhbərinin imzaladığı fərman və sərəncamlar barədə məlumat verdi.

Görüş-qəbulda 9 vətəndaş dinlənildi. Vətəndaşlar ərazidə elektrik xətlərinin təmirinə və işlətdirilməsinə, Veri-Tikəband avtomobil yolunun texnika ilə hamarlanmasına, Tikəband kəndində mövcud su probleminin həll edilməsinə, Davradibi kəndinin telefonlaşdırılmasına və digər problemlərin həllinə köməklik göstərilməsinə xahiş etdilər. Səyyar görüş-qəbulda təklif və qəbul olundu. Qəbul zamanı qaldırılmış məsələlərin ekseriyətinin Dövlət Proqramında icrasının nəzərdə tutulduğu bildirildi, digər məsələlərə bağlı aidiyyəti vəzifəli şəxslərə müvafiq tapşırıqlar verildi.

Sonra rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirov sakinlərdən onları narahat edən məsələlər barədə məlumat və təklif vermələrini xahiş etdi.

17 iyun - Azərbaycan Respublikası tibb işçilərinin peşə bayramıdır

İyunun 17-də Azərbaycan Respublikası tibb işçilərinin peşə bayramı günü münasibətilə tədbir keçirildi. Tədbirdə Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirov, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı İqbal Məmmədov, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, tibb işçiləri, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak etdirdi. Əvvəlcə tədbir iştirakçıları ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək, xatirəsini ehtiramla yad etdilər.

Tədbir giriş sözü ilə açan Lerik Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının baş hakimi Mübariz Ağayev 17 iyun - Azərbaycan Respublikası tibb işçilərinin peşə bayramı günü münasibətilə şəərəlli peşə sahiblərini təbrik edərək bildirdi ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 1918-ci il iyunun 17-də təsdiq olunmuş 2-ci hökumət kabinətinin strukturunda ilk dəfə olaraq Səhiyyə Nazirliyi yaradılmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin 2001-ci il iyunun 4-də imzaladığı Sərəncamla respublikanın sosial inkişafı sahəsində tibb işçilərinin böyük xidmətləri və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Səhiyyə Nazirliyinin 1918-ci il iyunun 17-də yaradılması nəzərə alınaraq hər il iyunun 17-nin Azərbaycan Respublikası tibb işçilərinin peşə bayramı günü kimi qeyd olunması qərar alınmışdır.

1918-1920-ci illərdə respublikada səhiyyə sisteminin inkişafı istiqamətində bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir. So-

vet hakimiyyəti illərində sosial sahədə müəyyən işlərin görülməsinə baxmayaraq, sonrakı dövrlərdə durğunluq yaranmışdı. 1960-cı illərin sonu-1970-ci illərin əvvəlləri, daha dəqiq desək, Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəldiyi ilk aylardan başlayaraq Azərbaycanın sosial-iqtisadi, elmi-mədəni həyatında böyük canlanma yarandı, bütün sahələrdə olduğu kimi, səhiyyədə də inkişaf dövrü başladı. Təkcə 1970-1980-ci illərdə Azərbaycanda yüzlərlə tibb sahəsinə obyektləri inşa edilmişdir. Dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonrakı ilk illər bir sıra çətinliklərə müşayiət edilmiş de, həmin illər vaxtilə Azərbaycan səhiyyəsində qazanılmış nəticələrdən praktikada istifadə edilməsinə yönəlməmiş fəal elmi axtarışlara əlverişli şərait yaradıldı. Prezident Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə qayıdışından dərhal sonra onun həyata keçirməyə başladığı islahatlar tibb sahəsində də öz bəhrəsini verdi, səhiyyənin səmərəsini yüksəldilməsi və intensivləşdirilməsi üçün geniş baza yaradıldı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısi sayəsində bu gün ölkəmizin səhiyyə sistemi gündən-gündə inkişaf edir, paytaxtda və bölgələrdə müxtəlif tibb müəssisələrinin fəaliyyəti üçün maddi-texniki baza gücləndirilir.

Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyası Lerik rayon təşkilatı aparatının rəhbəri Elxan Qənbərov, Nücu kənd həkim

məntəqəsinin müdiri Ağadın Rzayev, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı İqbal Məmmədov çıxış edərək ölkəmizdə bütün sahələrdə olduğu kimi, səhiyyə sahəsində də inkişafın yüksəldilməsi, əhəliyə göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin artırılması yönündə böyük tədbirlərin həyata keçirildiyini vurğuladı, rayonun səhiyyə sahəsinə, tibb işçilərinə göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlığını ifadə etdilər.

Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirov 17 iyun - Azərbaycan Respublikası tibb işçilərinin peşə bayramı günü münasibətilə tibb işçilərinə təbriklərini çatdıraraq bildirdi ki, əhəlinin sağlamlığının qorunması, tibbi yardımın keyfiyyətinin yüksəldilməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin daim diqqətində olmuş, əhəliyə göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsinin yaxşılaşdırılması üçün müvafiq qanunvericilik bazası təkmilləşdirilmişdir. Bütün bunlar əhəliyə göstərilən xidmətin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində görülməli tədbirlərin davamıdır. Müxtəlif vaxtlarda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə səhiyyə sahəsində səmərəli fəaliyyətinə görə bir qrup tibb işçisi fəxri adlara, dövlət təltiflərinə layiq görülmüşlər. Onların arasında rayonda fəaliyyət göstərən tibb işçiləri də olmuşlar. Rayon üzrə 3 nəfər "Əməkdar həkim" fəxri adına layiq görülmüşdür. Bütün bunlar ölkə rəhbərliyi tərəfindən tibbi personala göstərilən diqqət və qayğının bariz nümunəsidir.

Daha sonra Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirov səhiyyə sahəsində uzunmüddətli səmərəli əmək fəaliyyətinə görə və 17 iyun - Azərbaycan Respublikası tibb işçilərinin peşə bayramı günü münasibətilə Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin fəxri fərmanı ilə təltif olunmuş bir qrup tibb işçisinə fəxri fərmanları təqdim etdi.

Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatında vətəndaşların qəbulu

CƏDVƏLİ

S/s	Soyadı, adı və atasının adı	Vətəndaşları qəbul edən vəzifəsi	Qəbul günləri	Qəbul saati
1	Bağirov Rövşən Elmidar oğlu	Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı	Həftənin II günü	Saat 10 ⁰⁰
2	Baxşiyev Cəlib Yüzbaşı oğlu	Başçının birinci müavini	Həftənin I günü	Saat 11 ⁰⁰
3	Məlikov Həbib Ağaxan oğlu	Başçının müavini - Sosial-iqtisadi inkişafın təhlili və proqnozlaşdırılması şöbəsinin müdiri	Həftənin III günü	Saat 10 ⁰⁰
4	Vəliməmmədova Arzu Həmzə qızı	Başçının müavini - İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri	Həftənin IV günü	Saat 10 ⁰⁰
5	Bayramov Əlipənəh Hüseynağa oğlu	Ərazi idarəetmə və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri	Həftənin V günü	Saat 10 ⁰⁰
6	Talibov Gündüz Hübətəli oğlu	İnformasiya təminatı və təhlil sektorunun müdiri	Həftənin VI günü	Saat 11 ⁰⁰
6	Quliyev Araz Qurban oğlu	Hüquq şöbəsinin müdiri	Həftənin VI günü	Saat 11 ⁰⁰
6	İbrahimov Əflatun Əjdər oğlu	Memarlıq və tikinti şöbəsinin müdiri	Həftənin VI günü	Saat 11 ⁰⁰

Qeyd: Vətəndaşların qəbulu rayon icra hakimiyyəti başçısı aparatının inzibati idarə binasında ayrılmış "Qəbul otağı"nda aparılır. Bayram günlərinə düşən qəbul günləri növbəti iş gününə keçirilir.

Milli qəhrəmanlar və onların ailə üzvləri, qaçqınlar, məcburi köçkünlər, şəhid ailə üzvləri və Qarabağ müharibəsi əlilləri növbədənkenar qəbul olunurlar.

Vətəndaşların qəbulu ilə bağlı əlaqə telefonu: 025-274-61-82

Sosial sahədə növbəti inqilabi addımlar

Prezident İlham Əliyevin sərəncamları və yeni qanunvericilik təşəbbüsü 2,1 milyondan çox vətəndaşı əhatə edir

Bizim siyasətimiz sosialyönümlü siyasətdir. Çalışırq bütün əlavə gəlirlərimiz sosial sahəyə yönəldək ki, vətəndaşların rifah hali daha da yaxşılaşsın, işsizliklə bağlı problemlər daha da yüksək səviyyədə həll olunsun və ölkəmizin dinamik inkişafı təmin olunsun.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Sizə minnətdar, cənab Prezident! Azərbaycan xalqı Prezident İlham Əliyevin yüz minlərlə insanın sosial rifah halının yaxşılaşdırılmasına yönəlməmiş növbəti inqilabi addımın şahidi oldu.

Mütəxəssislərin sözlərinə görə, əmək haqqının əhəmiyyətli artımı əhalinin alıcılıq qabiliyyətinə müsbət təsir etməklə, iqtisadi aktivliyinin daha da artmasına və beləliklə, iqtisadiyyatın digər sferalarına da öz töhfəsini verəcək. Uğurla aparılan sosial-iqtisadi siyasətin sayəsində Azərbaycan

vətəndaşının, onun sosial təminatının və rifahının dayandığını özündə növbəti dəfə bariz şəkildə ehtiva edən bu qərarlar ümumilikdə 2 milyondan çox insanı əhatə etməklə, həm dövlət orqanlarında, həm də özəl sektorda çalışan şəxslərin maddi vəziyyətini əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdıracaqdır.

Dövlət başçımızın dərin vətəndaşları yanında olmasından, çoxmilli müəllimlər ordusu da məmnun qalmışdır. Hörmətli Prezidentin hər zaman xalqın problemlərinin həlli barədə düşündüyünü yaxşı bilir və hər birimiz ona minnətdar. Əməyimizin qiymətləndirilməsi, bizə göstərilən diqqət və qayğı hər birimizə daha səmərəli işləməyə, xalqımızın gələcəyi olan gənc nəslin mükəmməl yetişdirilməsinə sövq edəcəkdir.

Prezidentin sərəncam ilə minimum əmək haqqının artırılması ilə bağlı sərəncam

sentabr ayından etibarən 250 minə yaxın müəllimin əmək haqqında özünü göstərəcək. Diaqnostik qiymətləndirmədən keçən müəllimin maaşı 20 faiz, diaqnostik qiymətləndirmədən keçməyən və vahid tarif cədvəli ilə əmək haqqı alan 100 minə yaxın işçinin isə əmək haqqı 40 faiz artacaq.

Dövlət ümumi təhsil müəssisələrində çalışan, bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılan müəllimlərin əməkhaqqının artırılması bizə sevincə yətədi. Müəllimə verilən qiymət, onun sosial vəziyyətini yaxşılaşdıracaq. Bu addım bizi yeni tədris ilində daha məsuliyyətli olmağa, göstərilən diqqət və qayğıya əməyimizlə cavab verməyə ruhlandırır.

Kamal Məmmədov, Qosmalian kənd tam orta məktəbinin müəllimi

26 ildən sonra

Həmin gün Qarabağ müharibəsinin qazisi Üzeyir Məmmədov üçün ikiqat bayram idi. Bir tərəfdən 26 il bundan əvvəl bir səngərdə vuruşduğu, ölümün gözüne dik baxan səngər yoldaşlarını yenidən görmək, bir yandan da qızı Rəna ilə Talenin toyu sonsuz sevinc bəxş etmişdi ona. Cəngəmirandakı bağda gül-gülü çağırırdı, quşlar simfoniya oxuyurdu.

Onlar Azərbaycanın müxtəlif rayonlarından gəlmişdilər. İşlə gətirdi ki, çay süfrəsi arxasında əyləşən igid əsgərlərə, Qarabağ veteranları ilə mən də həmsöhbət oldum, onları dinlədim.

Ağır olsa da çətin cəbhə günlərinin üzüntülü anları, şəhid qardaşlarının, mərd, qoçaq və igid əsgərləri xatırladan

veteranların sinəsi deməyə sözlə dolu idi. Balakənli övladı Azad İsmayilov, Qe-

O, isə bizi qoruyurdu. Beləliklə də mühasirədən çıxma bildik. Əgər Üzeyir olmasaydı, biz də burada olmazdıq...

Çox çəkmədi ki, "Ruslan" şadıq sarayında toy ziyafət məclisi başlandı. Bu toy adı toylardan deyildi. Sözlər həqiqi mənada Üzeyirin cəbhəçi dostları, çıxış edənlər öz sözləri ilə, sux rəqləri ilə, əllərində tutduqları ümrgüllü bayraqlarla toya özge bir tərəvət, canlanma, görüntü gətirdilər.

Belə qazilər, basılmaz igidləri olan ölkənin torpaqları işğal altında qala bilməz. Belə əhval-ruhiyyədə olan Vətən övladları Şah İsmayılın, Koroğlunun, Cavanşirin, Nəbinin, Həzinin ruhu qarşısında üzüklüqəli qala bilməz. Azərbaycan Odlar yurdudur, od olaraq düşməni yandıracaq, düşmənin daşı-daş üstündə qalmayacaq.

I.Mütəllimoğlu

Dövlət qayğısını hiss edirik

Ölkə vətəndaşlarının əmək hüquqlarının qorunması, onların maddi və sosial rifah halının yaxşılaşdırılması, layiqli həyat şəraitinin yaradılması ölkədə həyata keçirilən siyasətin tərkib hissəsidir. Odur ki, ölkədə bu istiqamətdə ardıcıl tədbirlər görülür. Minimum əməkhaqqının artırılması əmək ödənişində bərabərsizliyi aradan qaldırır, orta təbəqənin formalaş-

masına, rifah halının yaxşılaşmasına səbəb olur. Bu da xalqın dövlətə, liderinə olan inam və etibarını daha da gücləndirir.

2019-cu ilin əvvəlində elə bir sahnə yox idi ki, maaşlarda, sosial müavinətlər və təqaüdlərdə artımlar edilməsin. Məsələn, şəhid ailələrinə istisnasız olaraq birdəfəlik müavinətlərin verilməsi, aylıq

müavinətlərin verilməsi, aylıq müavinətin 242 manatdan 300 manata, Əfqanıstan veteranlarının müavinətinin 220 manatdan 300 manata yüksəlməsi Prezidentin bu kateqoriyadan olan insanlara göstərdiyi diqqət və qayğının bariz nümunəsidir.

Veysel Məlikov, Qarabağ müharibəsinin əllili

Ölkə başçısı sözünün sahibidir

Azərbaycan iqtisadi cəhətdən inkişaf etdikcə ölkə əhalisinin sosial güzəştliəri də artır. Çünki həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas məqsədi də budur. Dövlət başçısının imzaladığı sərəncamlarla ölkədə minimum əmək haqqının, həmçinin müxtəlif sahələrdə çalışanların əmək haqlarının, eləcə də dövlət başçısının

qanunvericilik təşəbbüsü nəticəsində minimum pensiyaların artırılması birbaşa olaraq 2,1 milyondan çox vətəndaşın əmək haqqı və pensiyalarında ciddi artıma imkan verəcək.

Bu da onu göstərir ki, dövlətimizin iqtisadi inkişafına uyğun ölkəmizin güclü imkanları var. Bu gün sosial sahədə atı-

lan addımların təməlinə Prezident İlham Əliyevin düşünlümsü islahatları və müdrik qərarları dayanır.

Bizə göstərdiyi böyük diqqət və qayğıya görə cənab Prezidentə lərikli təqaüdüclər adından təşəkkürümüzü bildiririk.

Beytulla Şıxaliev, pensiyaçı

Geriyə boylanmağa dəyər

Ömürlüyünə nəzər saldıqda

Ağ saçlı, parlaq gözlü, gülər üzlü, nurlu simalı, şıq geyimli, qıvrıq yerləşli Əliabbas Məlikovla tez-tez rastlaşırıq. O, Lerik Rayon Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru vəzifəsində çalışır. Fasiləsiz olaraq 42 ildir mədəniyyət sahəsində işləyir, rayonun mədəniyyət inkişafı üçün əlindən gələni əsirgəməyib. Gəlin onun keçirdiyi ömür yoluna nəzər salaıq. Şübhəsiz ki, qazandığı itirdiklərindən çox olub...

Əliabbas Əşrəf oğlu zəngin təbiəti, bərəkətli zəmiləri, zəhmətkeş insanları, müdrik ağsaqqalları ilə tanınan Muraya kəndində anadan olub. Muraya kəndində 8-ci sinfi bitirəndə Şingədulan kənd orta məktəbində orta təhsilini başa vurub. Əsgərlikdən qayıtdıqdan sonra Bakı Mədəni-Maarif Texnikumunda bədii özəfəliyyət dram kollektivinin rəhbəri fakültəsinə daxil olub, bu sahənin inceliklərini öyrənib. 1988-ci ildən Muraya kənd klubunun müdiri işləyib. 2011-ci ilədək isə Lerik Rayon Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru vəzifəsində təyin olunub. Çıxdığı müddətdə mədəniyyətimizin Lerik rayonunda inkişaf etməsinə çalışıb. Axı, ölkəmizin gələcəyi mədəniyyətimizin inkişafı ilə də bağlıdır, mədəniyyət xalqları birləşdirir, ünsiyyət yaradır, mədəniyyəti kamill olan xalq daim ucalır, tanınır, geniş şöhrət tapır.

Əliabbas Məlikov öz işindən zövq almaqla yanaşı, həmişə fəal ictimaiyyətçi, təşkilatçı olmağı ilə fərqlənib, dövlət tədbirləri onun sayəsində yüksək səviyyədə keçib. O, 17 sayılı seçki məntəqəsinə uzun illər rəhbərlik edib. Mədəniyyət Nazirliyi və Lerik Rayon Mədəniyyət Şöbəsi tərəfindən Fəxri fərmanlara, Lerik Rayon Ziyalılar Cəmiyyəti, MHİ Lerik Rayon Komitəsi tərəfindən diplomlara layiq görülmüşdür.

Mədəniyyət xalqları birləşdirir, vətəndaşlarımızı milli ruhda tərbiyə edir

Əliabbas Məlikov Sovet dönəmi dövründə də, Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra da həmişə çalışıb

ki, mədəniyyət sahəsində işlər sistemli şəkildə görülsün. Mədəniyyətimizin gələcək inkişafı, cəmiyyətdə mövcud olan ovqat, gənc nəslin tərbiyə olunması, bütün bu məsələlər bir-biri ilə bağlıdır. O, deyir:

- Bizim gələcək nəslimiz milli ruhda tərbiyə olunmalıdır. Ancaq bu halda Azərbaycan əbədi müstəqillik yolu ilə gedə bilər. Buna nail olmaq üçün, əlbəttə ki, əsas amil bizim mədəniyyətimizdir, incəsənətimizdir, ədəbiyyatımızdır, ana dilimizdir, milli təfəkkürümüzü.

Sonra Əliabbas müəllim söhbətinə davam edərək deyir: - Biz, mədəniyyət işçiləri sevinirik ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə bərəqər olmuş sabitlik, dinamik inkişaf kursu Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun daha da artmasına səbəb olub. Ölkəmiz hər il beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edir, mədəniyyətlərəarası dialoqun mərkəzi kimi tanınır.

Çağdaş dünyada mədəni irs, incəsənət xalqları tanıdan, insanları, xalqları birləşdirən, ölkələri sülhə və əmin-amanlığa çağıran mühüm vasitədir. Azərbaycanın zəngin mədəniyyəti sərhədlərimizdən çox-çox uzaqlarda uğurla təqdim və təbliğ olunur. Azərbaycanda milli-mədəni irsimizin qorunmasında, təbliğində, milli müxtəlifliyin dəstəklənməsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın müstəsna xidmətləri bütün cəmiyyətdə, xüsusilə də mədəniyyət ictimaiyyətimizdə böyük qürur hissi doğurur.

Onun rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çoxsaylı layihələr mədəni, tarixi, mədəni irsimizin qorunması, tarixi abidələrin bərəpası və yenidən qurulması, abadlaşdırılması işində əvəzsiz əhəmiyyətə malikdir...

Musiqi səslənəndə toplar susmalıdır

Belə bir deyim var: musiqi səslənəndə toplar susmalıdır. Bu deyim özündə çox mühüm bir faktorun etiva edir, musiqinin bərəri mahiyyət daşıyır. Hətta ecazkar musiqi səslənərkən topları, müharibənin susmasını, dayanmasını tələb edir.

Əliabbas Məlikovun rəhbərliyi ilə rayonun musiqi və rəqs, folklor kollektivləri dəfələrlə əsgərlər qarşısında məharət göstərmiş, rayon tamaşaçılarının rəğbətini qazanmışdır. Bu il Lerik şəhərində "Bölgələrdən bölgələrə" yaradıcılıq festivalı keçirildi, tamaşaçıların böyük rəğbətini qazandı. Bu layihə ölkəmizin bütün regionlarını əhatə etməklə onların mədəni zənginliyini sənətkarlıq irsi ilə bir festival meydançasında tanış olmaq imkanı yaratdı. Festivalın daha maraqlı keçməsinə, rəngarəng omasında Əliabbas müəllimin təşkilatçılığı özünü göstərdi.

Rəqs qruplarından söz açan Əliabbas müəllim dedi:

- Lerik rayon Mədəniyyət Mərkəzinin nəzdində 10 mədəniyyət evi, 47 klub vardır. Mədəniyyət Mərkəzinin "Bahar" xalq çalğı aletləri ansamblı "Rəfti" rəqs xalq kollektivi (qocalar rəqs qrupu) fəaliyyət göstərir.

Cəngəmiran kənd diyarşünaslıq evinin "Cəngi", Monidigah kənd folklor evinin "Lakto", Noda kənd folklor evinin "Çiçək" rəqs qrupları rayon sakinlərinin rəğbətini qazanmışdır. "Rəfti" rəqs xalq kollektivinin çıxışları təkcə rayonumuzda, respublikamızda deyil, Rusiya və Türkiyədə maraqla qarşılanmışdır.

Bəli, beləcə Əliabbas Məlikov və onun daxil olduğu mədəniyyət və incəsənət aləmindən söhbət açdıq. O, yaşadığı illərə boylanarkən hərdən fikirləşir: geri boylanmağa dəyər.

I.Mütəllimoğlu

(Əvvəlki səh. 1-də)

Bəd xəbər tez yayılır. Televiziya vasitəsilə hərbi jurnalist Şəmistan Əlizamanlının verdiyi "Hacıyev Səxavət Əbi oğlunun valideynləri təcili Müdafiə Nazirliyinin Analitik İnformasiya Mərkəzinə zəng etsinlər" xəbəri bir anda hər yere yayıldı. Bütün qohumlar, dostlar, tanışlar Rvaruddan Bakıya axışdılar. Yenilməz əsgər, düşmənin qəniməti olan Səxavətin cənəzası xalqımızın ad yeri olan Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırıldı. Qardaşları, sinif yoldaşları, məktəbliləri onun məzan qarşısında Səxavətin əməllərini yaşadacaqlarına and içdilər...

Rvarud kəndinin qocaman müəllimi **Barat Abbasov** Səxavət Hacıyevin qəhrəmanlığı barədə belə deyir:

- Kəndimizin uca bir yerində şəhidlərin abidəsi ucalır: "Zirvə". Burada Rvarud kəndinin şəhidlərinə abidə qoyulub. Biz abidəni ziyarət edərkən onu yad edirik, onunla fəxr edirik. İlk növbədə Səxavət Hacıyevi ehtiramla hərbi xidmətə yola düşən gənclər burada sədaqət andı içirlər. Məktəbimiz də onun adını daşıyır. O, könüllü şəkildə özünü odun, alovun içinə atmış, ölümə qanşer getmişdir. Vətən yolunda özünü qurban verən mərd Səxavət fəxrimizdir, ölümü ilə ölməzlik qazanmışdır. Şagirdlər inşa yazarkən onun mənalı həyatına müraciət edir, onunla qürur duyurlar.

Mübariz yoxluğu ən çox Səxavətin qardaşı Mübarizi ağırdır: - Səxavət bacarıq qardaş, ele dayaq gənc idi. Onun üçün həyatda çətin iş yox idi. Hansı işdən yapışırdısa, onu tezliklə başa çatdırırdı. Qarabağda münəcişə başlayanda onun da rahatlığı yox idi. O, Qarabağın

Qartal zirvədə uçar

Vətən səni unutmur

müdafiəsinə getməyi qəti qərarlaşdırmışdı. Onu bu işdən çəkəndirmək istəyənlə razılaşmı, belə deyirdi: - "Mən getməsəm, sən getməsən, o getməsə bəs Vətəni kim müdafiə edəcək?"

Mübariz deyir: - Səxavətin cəbhədə yaralandığını eşidən kimi qardaşım Hacimirza ilə gecə bütün xəstəxanaları axtarmıza başladılar. Onu M. Nağıyev adına şəhər Kliniki xəstəxanasında tapdıq. Mübariz bizi görən kimi yastıqdan dikəlib oturdur və dedi: - Sizə kim xəbər verdi, mənə heç nə yoxdur, bir həftəyə çıxaram, heç kəsə bildirməyin, adamları narahat etməyin...

Biz hər gün yanına gəlir, yemək gətirirdik. Ona baxan həkim dedi:

- Əlimdən gələni edəcəyəm, ümid Allah qalib.

Deyəsən mərmi Mübarizin döş qəfəsində sağ yer qoymamışdı. O, isə kəskin ağrılarına dözüür, bizi görəndə gülümsəməyə çalışırdı. 25 yanvarda yanına gəldim. Onun könül verib sevdiyini bir qız vardı. Müharibədən sonra toy edəcəyini qərarlaşdırmışdı. Palataya girəndə mənə dedi:

- Get Gülnazı gətir, onu görmək istəyirəm.

Mən taksilə Dəniz Limanı tərəfdə yavaş-yavaş Gülnazla gətdim, vəziyyəti ona bildirdim. Biz xəstəxanaya çatanda artıq işdən keçmişdi. Qardaşlarımızın nələsi göyə ucalmışdı...

İndi Şəhidlər Xiyabanında Səxavətin son mənzili. Ötən il yanvarın 25-də şəhidlik zirvəsinə ucalmış Səxavətin anadan olmasının 40 və dünyaya vada etməsinin 15 illiyi Bakıda keçirilmə mərasimlə yadda qaldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında QHT-yə Dövlət Dəstəyi Şurası 20 Yanvar İctimai Birliyi ilə birlikdə "Yeniyyət və gənclər arasında Milli Qəhrəmanların xatirəsinə həsr olunan tədbirlərin təşkil" çərçivəsində növbəti tədbiri Lerik şəhər mərkəzində keçirdi. Tədbir Qarabağ Müharibəsində böyük hünər və şücaət göstərmiş Səxavət Əbi oğlu Hacıyevə həsr olundu. Mədəniyyət Mərkəzində baş tutan toplantıda Dövlət Himni səsləndirildi. Lerik RİH başçısının müavini **Arzu Vəliməmmədova** tədbiri açdı. O, şəhidlik zirvəsinə ucalan qəhrəman oğullardan danışdı. Şəhidlərin, onların ailələrinin, Qarabağ veteranlarının, əlillərin dövlət qayğısı ilə əhatə olunduğunu xüsusi olaraq qeyd etdi, gənclər arasında hərbi vətənpərəverlik tərbiyəsinin təşkilindən danışdı.

Şəhid Səxavət Hacıyevə həsr olunmuş "Qəhrəman ananın qəhrəman oğlu" sənədli filmi nümayiş etdirildi.

Filmə dəyərli bir ki, Səxavət "Rvarud" adlı xeriyə cəmiyyəti" yaratmışdı. O həmişə xeriyəçiliklə məşğul idi, dara düşənlərə kömək edirdi. Vətənə sevgisinin əvvəlində də, sonu da vətənə bağlı olduğu üçün canı ilə, qanı ilə Vətənin müdafiəsinə qalxdı və bu yol-

da da şəhid getdi.

Ehtiyatda olan polkovnik, Qarabağ qazisi **Hikmət Ağayev** çox geniş və əhatəli nitq söylədi, onun çıxışı alqışlarla qarşılandı. Lerik Rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri **Həmzə Vəliməmmədov**, ağsaqqal ziyalı **Məzahir Ağazadə**, 20 Yanvar İctimai Birliyinin sədri Mustafa Qaramanlı, Qarabağ qazisi **Veysel Məlikov**, Lerik RTŞ-in müdiri **Zöhrab Salayev**, YAP Yasamal Rayon Təşkilatının sədr müavini Şəhid Səxavət Hacıyevin sinif yoldaşı **Arzuman Muradlı**, Çayrud kənd ərazi inzibati dairəsinin nümayəndəsi **Xanlar Həmid**, şəhidin sinif yoldaşı **Elcan İsgəndarov**, 20 Yanvar İctimai Birliyinin sədri **Soltan Əzimzadə** çıxış edərkən Səxavət Hacıyevdən, ümumilikdə şəhidlərimizdən, Milli Ordunun qüdrətindən, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qatıyyətinə danışırdılar.

Lerik Rayon Mədəniyyət Mərkəzinin hazırladığı musiqi çalığı, müğənnilərin ifaları, məktəblilərin oxuduğu şeirlər şəhidin ruhuna tam uyğun seçilmişdi.

Şəhid Səxavət Hacıyevin qardaşı Mübariz Hacıyev çıxış edərkən dedi:

- Mən toplanıya qatılan hər kəsə, Lerik rayon rəhbərliyinə, tədbirin təşkilatlarına minnətdaram. Qardaşım Səxavət deyirdi ki, bir gün gələr siz mənimlə fəxr edərsiniz. O gün 26 ildir ki, yox gəlir və biz onunla fəxr edirik. Mən Səxavətin adından zaldakılara üz tutub deyirəm: -Sizin uğurunuzda şəhid olmağa dəyər...

Bu da son

Səxavətin ruhu dilə gəlib qarşımı keçir:

- Salam, ey müqəddəs ruh! -Salam olsun hamıya. Onu da mənim əvəzimdən yazın: "Bağışla, Vətən, köməyinə çatıb xilasına çatmadıq. Anamızın anası, yaralı pələng tak inləyan, imdad diləyən Vətən torpağı, bizi başışla!"

İdris Şükürü, yazıçı-publisist

Biçin start götürür

Bu il taxıl zəmlərindən bol və keyfiyyətli məhsul gözlənilir

Taxıl-buğda, çörək Vətənin qüdrəti, xalqın dayağı, adamların dizinin qüvvəti, bir sözlə, həyat deməkdir. Taxıqlıq strateji sahə olmaq- la yanaşı, həm də əvəzsiz qida mənbəyi, insanlının firavan yaşayışı, yeməklilikdə xüsusi rolu olan sahədir.

Ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Bu mənada taxıqlığa son illərdə göstərilən dövlət qayğısı getdikcə səmərə verir. Ərazilərdə, fermer təsərrüfatlarında indi taxıl yığımının qızgın çağdır. Taxıqların işi ilə tanış olmaq üçün üz tutduq Livədirgə ərazisinə - alin təri ilə işləyən taxıqların, mexanizatorların çalışdığı tarlalara.

Biz sahəyə çatanda günəş bir boy qalxmışdı. Murya kəndinin tarlalarında narıltı ilə işləyən kombaynın səsi eşidirdi. Maşından düşüb bol taxılı zəmlərə yaxınlaşdıq. Kombaynçı Tofiq Qəribov skifləri yağlamaq, yanacaqın səviyyəsini yoxlamaq üçün cold hərəkətlə kabinadan yərə düşdü. Bizi görüb salamaşdı, bir-iki dağqalıya ayaq saxladı. Biçinin gedişi barədə soruşduqda Tofiq Qəribov əlinin dalı ilə alınırdakı təri silərkə dedi:

- Şükür Allaha, bu il zəmlər bərəkətli, taxıl isə boldur. Biçin başlandıqdan 60 hektar zəmi-

ni biçmişəm. Zəmlərin hər hektarının orta məhsuldarlığı 25-30 sentnerə yaxındır. Ən yüksək məhsuldarlığa Pikaxan Əzizov nail olub. O 8 hektar zəmində yüksək məhsul yetişdirir. Artıq onun zəmlərində biçin başa çatmaq üzrədir.

Tofiq Qəribov təcrübəli mexanizator, bir neçə texnikanın dilini yaxşı bilir. O, texnikanın gücündən səmərəli istifadə edir, vaxt itkisinə yol vermir. Bol taxılı optimal müddətdə yığmağı, əkinçini sevindirməyi özünə borc bilir.

Öyrəndik ki, Gülxan Həsərov, Əfsər Həmidov, Mirqabil Əsgərov yetişdirdikləri zəmlərdən yüksək məhsul götürüblər. Digər fermerlər də onlardan geri qalmır, vaxtdan səmərəli istifadə edir, taxıl itkisinə imkan vermirlər.

Bu il rayonda 2995,5 hektarda payızlıq taxıl ekilmişdir. Bunun 82 hektarı arpa, 113 hektarı isə çovdardır. Biçin 8 ərazidə davam edir. Digər kəndlər də işə başlayacaqlar.

Şingədulan, Livədirgə, Əliabad, Züvüç, Blaband, Vistan ərazilərində biçin yaxşı təşkil olunmuşdur. Əkinçilər bilir ki, indi çəkilən gərgin zəhmət sabahın rahatlığı, firavanlığı deməkdir.

Fədail Şükürov

Azərbaycan polisi

Sən dövlətimizin möhkəm dayağısan, Qaranlıqda işıq saçan qırağısan. Gündüzlər ölkəmizin yarasığısan, Qabaqda gedən üç rəngli bayrağısan, Azərbaycan polisi!

Sən ölkənin bəzəyisin, tacısan, Dövlətimizin kəsen qılncısan. Düşmənlərin qəlbine sancılırsan, Özün şirin, düşmənlərə acısan, Azərbaycan polisi!

Qorxutmur səni nə yağış, nə duman, Qorxutmur səni nə şaxta, nə boran, Sənsən ayıq-sayıq postunda duran, Cinayətkarlara zərbələr vuran, Azərbaycan polisi!

Ana vətənin Azərbaycanın, Keşiyindəsən zaman-zaman. Düşmənlərinə vermə aman, Onları izlə daban-daban, Azərbaycan polisi!

Sən daim gəzintidəsen eşikdə, Gece-gündüz dayanmışsan keşikdə. İnsanlar rahat olurlar evində, Körpələrsə mişl yatır beşikdə, Hörmətin var cəmiyyətdə içində, Azərbaycan polisi!

Onun işi şərəflidir, çətinidir, Özü möhkəm, iradəsi mətinidir. Ona ayınlıqda mündir çox yaraşır, Qabağına cinayətkar qatandır. Öz işinə, məqsədinə çatandır, Azərbaycan polisi!

Səni çox sevən doğmaca qardaşam, Sən gedən yolları mən də aşmışam. Veteran adını da qazanmışam, Şad gününə, bayramına gəlmişəm, Xırdə şerimi pay getirmişəm, Azərbaycan polisi!

Daşdəmir Paşayev
BVM-nin veterani,
təqaüddə olan polis polkovnik-leytenantı,
Lerik şəhəri

Həkimlər

Doktor Elxan Bədəlovun xatirəsinə

Bir dərman axtarırdın əziz həkimlər, Məni bu dünyada saxlaya bilsin. Vərsin həyatımı, qaytar canımı, Canı bu dünyada qoruya bilsin.

Xalat geyib, qalın mənim yanımda, Dərman verib dur sən pasibanımda. İynə vurma ağrı qopar canımda, Qoru məni, saxla məni, həkimlər.

Sənsən əzrailin qatı düşməni, Cox hallarda ona qalıb gəlmişəm. Qoyma, yaxın gəlib əsin canımı, Saxla məni, qoru, əziz həkimlər.

Ürəyimdən axan qanlar qurumur, Sarsıtdı dünyada dərzi-sər məni. Saxla ürəyimin axan qanını, Qoru məni, bu dərzlərdən, həkimlər.

İri addımlarla sən gəl yanıma, Dərman verib, qulluq eyle canıma. Baxma, mənim çox saralalı halıma, Təsəlli ver, məni qaldır, həkimlər.

Loğmandan, Rustidən qalan dərman, Vaxtında sən çatdırırsan bizlərə. Sağalt məni, qaldır bu gün yatağdan, Yaşat sən bizləri yaşat, həkimlər.

Sırıq ürəyimə dərman olmusan, Axan göz yaşımı silən olmusan. Başımın üstündə qalan olmusan, Köməyimə çatan, əziz həkimlər.

Çərə tapıb loğman oldun canıma, Dərman verib, sən gəlirsən yanıma. Təsəlli verirsən sirin canıma, Ağrıma əzaldin, əziz həkimlər.

Həyat genişdirsə mənə dar gəlir, Şirin nemət mənə ağır dərd verir. Yaşlılar həyatdan pis olub gedir, Pisi yaxşı bilib, görün həkimlər.

Cox insana həyat verib getmişən, Yaxşı olub, çox hörmətə yetmişən. Coxlarına şirin həyat vermişən, Yaşadın həyatda sizi həkimlər.

Loğmandan qalmışsınız bizə yadigar, Hippokrat and veribdir sizlərə. And içibən daim baxın bizlərə, Yaşadın bizləri, siz də həkimlər!
Xureyman Qarayev

Oktyabrın 1-dən Azərbaycanda əhalinin siyahıyaalınması başlayacaq

Bu ilin oktyabr ayının 1-dən Azərbaycanda əhalinin siyahıyaalınması başlayacaq. Bunu Trend-ə Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Tahir Budaqov deyib.

T. Budaqov bildirib ki, əhalinin siyahıyaalınması üçün zəruri hazırlıq işləri aparılır. O qeyd edib ki, siyahıyaalma prosesi 10 gün davam edəcək: "Əhalinin siyahıyaalınmasının nəticələrinin program təminatına daxil edilməsi, yekun olaraq məlumatların nəşr edilməsi 2022-ci ilin iyul ayına qədər davam edəcək".

Komitə sədri bildirib ki, müntəzəm olaraq 10 ildən bir əhalinin siyahıyaalınması keçirilir. Qeyd edək ki, əhalinin siyahıyaalınması Azərbaycan Prezidentinin müvafiq fərmanına uyğun olaraq həyata keçirilir.

Bu il Azərbaycanda yeni dərman zavodu istifadəyə verəcək

Azərbaycanda iki dərman zavodunun tikilməsi ilə bağlı işlər davam etdirilir. Bunu Trend-ə Səhiyyə nazirinin müavini Elsevər Ağayev deyib.

E. Ağayev bildirib ki, bu il zavodlardan birinin açılışının keçirilməsi nəzərdə tutulur. Zavodlardan biri Rusiya, digəri isə İran şirkəti ilə birgə tikilir.

Nazir müavininin sözlərinə görə, zavodlar fəaliyyətə başladıqdan sonra əhalinin ən çox istifadə etdiyi dərman vasitələri istehsal ediləcək. Qeyd edək ki, dərman zavodları Pirallahı Sənaye Parkında tikilir.

Arxiv bizim keçmişimizin güzgüsüdür

«Arxiv işlərinə görə çox ciddi fikir verək. Bir tərəfdən ona görə ki, bu, xalqımızın tarixini əks etdirən yeganə mənbədir, ikinci də ona görə ki, tariximizi təhrif edənlərin qarşısını almaq üçün çox mühüm amildir»

Heydər Əliyev

Arxiv çox dəyərli mənbədir. Burada kiminsə qorunub-əqrabası haqqında deyil, bütün cəmiyyətin mənafeini qoruyan sənədlər və sənədlər toplusu qorunur və mühafizə olunur. Sənəd və sənəd kolleksiyalarının cəmiyyətimiz üçün əhəmiyyətli mənbə olmasını nəzərə alaraq hökumətimiz həmin mənbəni dövlət mühafizəsinə götürmüş, beləliklə də, dövlət arxivini formalaşdırılmışdır ki, bundan da xalqımız mütləq olaraq istifadə edir və faydalanır.

Arxiv sənədlərinin qorunub-saxlanılması, onlardan səmərəli istifadə olunması mühüm və vacib məsələdir. Bu məqsəddə respublika rəhbərliyi tərəfindən yeni-yeni binalar tikilərək arxiv istifadəsinə verilir. Fəaliyyətə olan binalar isə vaxtaşırı olaraq təmir edilir və yeni avadanlıqlarla təchiz olunur. Arxivlərdə qorunub-saxlanılan sənədlərdən istifadə olunmaq-lavəndəşlər sosial-hüquqi xarakterli sənədlər, arxiv arayışları, arxiv qərarları, arxiv sənədləri əldə edir və tələbləri üzrə istifadə edirlər.

Lerik Rayon Dövlət Arxivini öz fəaliyyətini "Milli Arxiv Fondu haqqında Qanun" və Respublika Prezidentinin 02 dekabr 2002-ci il tarixli Fərmanına uyğun olaraq qurur. Rayon arxivini əvvəllər köhnə, heç bir şəraiti olmayan , dansqal binada yerləşirdi.

Arxiv sənədlərinin və sənəd kolleksiyalarının qorunub-saxlanılması və mühafizəsinin təmin etmək məqsədilə Lerik Rayon Məhkəməsi təzə binaya köçürüldükdən sonra Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının sərəncamı ilə məhkəmənin əvvəlki geniş binası rayon dövlət arxivinə verildi, arxiv köhnə, dansqal binadan Nizami küçəsi, 4 ünvanında yerləşən 6 otaqlı yeni binaya köçürüldü. Rayon İcra hakimiyyətinin başçısı cənab Rövşən Bağır-yovun göstərişi ilə arxiv yeni kompüter və printerlə təmin olundu, eləcə də sənədlərin təhlükəsiz qorunması məqsədilə yanğınsöndürmə avadanlıqları alınaraq arxivə verildi..

Arxivə göstərilən qayğıların qarşılığında biz də işimiz günün tələblərinə uyğun qurmağa çalışırıq, ister rayon icra hakimiyyəti tərəfindən, ister də Milli Arxiv İdarəsi tərəfindən verilən bütün tapşırıq və tövsiyələrə əməl olunmasına say göstəririk.

Lerik Rayon Dövlət Arxivində 1935-2013-cü illəri əhatə edən 161 fonda ümumilikdə 30000 saxlama vahidinə yaxın idarə, müəssisə və təşkilatlardan qəbul edilmiş daimi və 75 il saxlama müddətli sənədlər mühafizə olunur. Rayon arxivinin 102 qəbul mənbəyi vardır ki, 2018-ci ildə bunun 33-dən cəmi 56505 vərəqədən ibarət 304 sənəd mühafizə üçün qe-

bul edilmişdir. Hal-hazırda arxivdə 29987 saxlama vahidi qorunub-saxlanılır. Arxivin mühafizəxanasının doluluq dərəcəsi 75 faizə bərabərdir.

2018-ci il ərzində arxivdə saxlanılan bütün fondlar üzrə sənədlərin mövcudluğu yoxlanılmışdır.

2018-ci ildə vətəndaşlar tərəfindən rayon Dövlət Arxivinə cəmi 477 müraciət daxil olmuşdur ki, onun da 463-nə müsbət cavab verilmişdir. Hesabat illində 700 vərəqədən ibarət sənədlər bərpa edilmiş, 369 saxlama vahidi cildlənmiş və tikilmiş, 100 saxlama vahidi kardon qutulara yığılmışdır. 2018-ci il üçün iş planında nəzərdə tutulmuş işlərə əməl edilmişdir.

2018-ci ildə arxivin binasında cari təmir işləri aparılmış, binanın üzərindəki şifer materiallarının müəyyən hissəsi yenisi ilə dəyişdirilmişdir.

Rayon icra hakimiyyətinin, sabiq Lerik Rayon XSDS İcraiyyə Komitəsinin, keçmiş Kənd Sovetlərinin, kolxoz və sovxozların, rayonun idarə, müəssisə və təşkilatların, yerli ərzi icra nümayəndəliklərinin, bəzi bələdiyyələrin sənədləri arxivdə qorunub-saxlanılır. Vətəndaşlardan, idarələrdən, o cümlədən hüquq mühafizə orqanlarından daxil olan sosial-hüquqi sorğular əsasında araşdır-malar aparılır və sorğunun tələbinə

uyğun olaraq arxiv arayışları və arxiv çıxarışları verilir (lazım gəldikdə sənədlərin təsdiq edilmiş surətləri də verilir).

2017-ci ilin IV rübündə Milli Arxiv İdarəsi tərəfindən cənub bölgəsində- Masallı, Lenkeran, Lerik, Astara və Yardımlı arxiv işinin təşkili və arxivin fəaliyyəti ilə bağlı kompleks yoxlama keçirilmişdir. Yoxlama zamanı bəzi nöqsənlər nəzərə alınmaqla, Lerik Rayon Dövlət Arxivinin işi kafi qiymətləndirilmiş və yoxlamanın nəticəsi Milli Arxiv İdarəsinin kollegiya iclasında müzakirə edilmişdir.

Lerik Rayon Dövlət Arxivində iş planının həzrətindən və plan üzrə işin qurulması ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Dövlət Arxivinin Lenkeran filialı ilə də siz əlaqələr yaratmışdır. Onların verdiyi tövsiyə və göstərişləri işimizdə tətbiq edirik. ARDA Lenkeran filialının köməkliyi ilə fond siyahılarının elektron variantının hazırlanması və elektron hökumət portalına qoşulmaq istiqamətində də xeyli işlər görülmüşdür.

Bundan sonra da çalışacağıq ki, işimiz günün tələblərinə uyğun quraraq, sənədlərin mühafizəsinə və onlardan istifadəni daha da yaxşılaşdıraraq

Baladın Şükürov,
Lerik Rayon Dövlət Arxivinin müdiri

Yollar zirvələrə qalxır

Yol ustalarının öhdəsinə kifayət qədər güclü texnika verilmişdir. Yolda əsas işlər tamamlan-dıqdan sonra asfaltlama işlərinə başlanacaq. "Lerik"

Lerik rayonunun sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar, açılışlarını həyata keçirdiyi layihələr Lerik davamlı inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Prezidentin yürütdüyü siyasətin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun qayğıları, onun problemləri, onun xoşbəxtliyi dayanır.

Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programına uyğun olaraq Lerik rayonunda infrastruktur layihələri icra olunur. Belə layihələrdən biri də Lerik - Şinaband - Orand - Nuravud - Zərdəbəbə avtomobil yolunun yenidən qurulmasıdır. Programda nəzərdə tutulmuş tədbirlər planı əsasən 8 kəndi, 5 minə yaxın əhalini birləşdirən 27 kilometr uzunluqda yolun yenidən qurulması işi sürətlə və texnoloji qaydalara uyğun olaraq davam etdirilir. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin sifarişləri ilə dağlara tərəf uzanan, sıldırımlı qayalardan keçən yolun tikintisi ilə həmişəki kimi təcrübəli yol ustaları məşğul olur. Dərələrdə su axan yerlərdə süni dəmir-beton qurğuların tikiliri, yolun gediş hissəsi və çiyinlərin möhkəmləndirilməsi. Yolun etibarlı olmasını təmin etmək məqsədilə yola daş və qırıqlı daşınaraq hamarlanır. Sərt döngələr aradan qaldırılır, işlənmiş torpaq yoldan kənar edilir.

Prezidentin sərəncamından sonra

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamına əsasən Lerik şəhərində istismar müddəti başa çatmış ikimərtəbəli 8 mənzilli binada və 1932-ci ildə inşa edilmiş köhnə xəstəxanada yaşayan sakinlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması qərarı alınmış, 48 mənzilli yaşayış evinin tikintisi üçün 3,0 milyon manat vəsait ayrılmışdır.

Prezidentin sərəncamından sonra Lerik şəhərinin I. Yaqubov küçəsində 4 mərtəbəli, 3 bloku yaşayış binasının tikintisinə hazırlıq görülmüş, köhnə tikililər sökülmüş, torpaq işləri başa çatdırılmışdır.

Artıq həmin günlər xeyli arxada qalmışdır. Bəri başdan deyək ki, Lerik şəhərində ilk dəfə olaraq möhkəm dəmir-beton konstruksiyalardan ibarət sosialyönümlü layihə həyata keçirilir. Divarlar mişar daşından, arakəsmələr isə bişmiş kərpic bloklardan hörlülür. Binaın layihə əsasında texnoloji qaydalara uyğun olaraq keyfiyyətli tikilməsinə xüsusi diqqət yetirilir.

Tikinti obyektində qızğın işin şahidi olduq. Burada 60-a yaxın usta, fəhlə, santexnik, elektrik və qelbiçli işçiyəti. Tikintinin icrasını həyata keçirən "Elnur-Z" şirkətinin iş icraçısı Rəsim Həsənovla bu-

rada görüşüb tanış olduq. O, inşaat işlərinin gediş-barede məlumat verərək dedi:

"Lerik"

Yaxşı ad qoyub gedənlər unudulmur!

Ötən əsrin otuzuncu illəri, müharibə və sonrakı illər ağır idi. Soydaşlarımızın çoxu yazıboxumağı bacarmırdılar. Eyni zamanda Stalinin kommunist rejimi ölkəmizə, xüsusi ilə Cənub bölgəsinə böyük fəlakət gətirdi. Bölgədə soydaşlarımızı imkan daxilində bu zülmətdən və fəlakətdən xilas etməyə, tanınmış ağsaqqal, xeyriyyəçi, fəal vətəndaş, Leriklin ilk tibbi işçisi Rəvvaq kişi kimi qeyrətli, millət fədailəri lazım idi.

Həmin illərdə hakimiyyət barədə adicə söz demək yasaq idi. Haqsızlıq böyük vüsat almışdı. 1937-ci ilin repressiyası Rəvvaq kişidən yan keçmədi: iki inək sahibi olan bacısı Səhrəbanu xanım 3 körpə uşaqla Qazaxıstan qollarına sürgün edildi. Bacısının sürgünə göndərilməsi zamanı kövrələn Rəvvaq kişini sürgün olunan kulak ardınca kövrələnən firqəçi ilə əlbə bədi.

Rəvvaq kişidə ələ-obaya bağlılıq, ictimaiyyətə Allah vergisi idi. Rəvvaq kişi ilə görüşən insanlar bir qayda olaraq onun dostlarına və məsləhətdaşlarına çevrilirdilər. O, dövrədə dost və yoldaş tapmaq xüsusi cəsarət tələb edirdi. İnsanlar repressiyanın qorxusundan bir-birinə xoflu nəzərlə baxırdılar. Buna baxmayaraq Rəvvaq kişinin rayondan kənar və rayonda çoxlu dostları və məsləhətdaşları var idi. Onun yaxın dostu filosof Heydər Hüseynovun işə qarışması

sayəsində Rəvvaq kişi həbsdən azad olur.

Çoxlarının qolundan tutan, onlara maddi və mənəvi dəstək olan Rəvvaq kişi təbiətən xeyirxah, necib bir insan idi. O, eyni zamanda, mehriban ailə başçısı idi. Dörd övladının hamısını ali təhsillə təmizdi. Rəvvaq kişi rayonda tanınmış şəxslərin çoxuna maddi və mənəvi yardım göstərirdi. O, müllis şöbəsinin rəisi Cahangirov Babaxana və Abdullayev Əbdülmühsəynə tələbəlik illərində maddi və mənəvi dəstək olmuşdu.

dəslərin ruhuna Qurani-Kərimi oxuyurdular. Lerikdə hamı ona ağsaqqal kimi yanaşır, onu hörmətlə "Rəvvaq dayı" deyib çağırırdı.

Onunla rastlaşan hansısa bir insan salamlaması keçməzdi.

Lerikdə Rəvvaq kişini Allah adamı kimi tanıyırdılar. Həmişə ağsaqqallar onu meclisdə yuxarı başa dəvət edirdilər. Hüzür mərasimində din xadimlərinin arzusu və istəyi ilə o, Qurani-Kərim avazla oxuyur və adamların qəlbəinə yol tapmağı bacarırdı. Bu sadə, mehriban, xeyirxah insan səxavətdə də bənzərsiz idi. Son təkiyəni və son qayğılı dost-tanışdan əsirgəməzdi. Rəvvaq kişi dünyasını çoxdan dəyişmiş də əməlləri həmişə yaşayır, o, unudulmur. Xalq üçün yanarlar, ömrünü onun işiylə gələcəyinə sərf edənlər bunun əvəzini gözləməmişlər. Əbəs yərə demirlər: "Xalqımız qədirlən xalqdır".

Tanınmış ağsaqqal, xeyriyyəçi, alovlu vətəndaş, Leriklin ilk tibbi işçisi Rəvvaq Ramazanova adı əbədiləşdirilsə onun ruhu sağ olar, hamı razı qalar.

Daşdəmir Paşayev,
təqaüddə olan polis polkovnik-leytenant

Mükafatı "sağ ol"lardır

İdris Səferov otuz il olar ki, sürücü işləyir. O, bu illər ərzində haralarda sürücü işləməyib, hansı ölkələrdə olmayıb? Üzvləşdiyi çətinliklər, rastlaşdığı qeyri-adi şərait heç vaxt onu qorxutmayıb, əksinə, onu daha da qorxmaz edib, matnələşdirib.

Təcrübəli sürücü, peşəkar sükan ustası İdris Səferov Azərbaycanda keçirilən İslam Həmrəyliyi Oyunlarında, Olimpiya yarışlarında sayılıb-seçilən bir sürücü kimi fəal iştirak edib, nəyə qadın olduğunu göstərib. Hazırda İdris Səferov Bine-Lerik avtobus marşrutu üzrə sürücü işləyir. Hər gün sərnəşinləri mənzil başına rahat və vaxtında çatdırırdan rahatlıq tapır. Ən yüksək mükafatları isə sərnəşinlərin "sağ ol"larıdır.

Foto Babəkindir

Böyüklük sadəlikdədir

Bəziləri insanın böyüklüyünü onun vəzifəsində, bəziləri də vəzifədə, dövlətdə görürlər. Əslində isə həyatda tutduğu mövqə, ürayının saflığı, qəlbinin böyüklüyü, son dərəcə alicənablıq, mərhəmət və səxavət, başgəri, həm də insani duyğular özgə dərdinə yanmaqdır, dünyanı qaradır olduğu fəlakətlərdən, müharibələrdən, qan-qadağan xilas etməkdir, böyüklükdür.

O, dünyanı dərk etmək istəyən, həyatı insana verə biləcəyi nə varsa dadmaq istəyən, böyük həyat eşiqinə malik olan bir ziyalı, söz və qələm sahibi, Vətəni və el-obasını, yurdunu sevməyə vətəndaşdır. Özünəməxsusluğu, fədakarlığı, dözümlü-yü, qətiyyəti, səxavəti, dostluğa sədəqəti ilə seçilir Mətləb Axundov. Onun böyüklüyü sadəliyində, böyük ürək sahibi olmasıdır.

Həyat yolu Allah-Taala tərəfindən ona münaib seçilib. Nikolay Ostrovskinin bu fikrinin çox önəm daşdığı deyir: "İnsan həyata bir dəfə veri-

li, onu elə yaşamaq lazımdır ki, mənasız və məqsədsiz keçirilən illərə görə xəcalet və ağır utanc hissi keçirməsin".

Mətləb Axundov ona bəxş olunmuş ömür payını yaşadıqca təəssüf hissi keçirmir, əksinə mənalı keçən ömrün hər anı həm onun üçün, həm də başqaları üçün mənalıdır, yadda qalır. O ömrün kamill çəğlirə, ahiyyə yaşlarına qədəm qoyarkən yaxşı dərk edirdi ki, qələmə alıb yazıya köçürdüyü, sonra da üzərində işləyib nəşr etdirirdi məqalələr, esselər, publisistik qeydlər, islami söhbətlər daha qiymətli. Müxtəlif illərdə oğlu Hacı Rəşadla birlikdə çap etirdiyi "Müdrüklük işığında", Zəkənin təntənəsi", "Hikmət boğçası" kitabları ilə çoxsaylı oxucular tanış olmuş, layiqli qiymət vermislər. Xüsusi olaraq qeyd etmək önməlidir ki, hər kəsin istifadəsində qeyri-şəxsi, stolüstü kitabı olmuş həmin kitablar qiymətlidir, gənc nəslin yetişməsində önəmli yer tutur, müdrüklərimizin bizə miras qoyub getdiyi öz

xəzinəsidir və bu da məhz bizə qalacaq...

Biz Mərdəkəndəki veteranlar sanatoriyasında müayinə və müalicə olunmağa getmişdik. Dostum Məmməd Şiriyev orada məni başdan-ayağa qədər ziyallıqdan, müdrüklükdən, alicənablıqdan xəbar verən bir nəfərlə-Mətləb Axundovla tanış etdi. Görüşüb söhbətlaşdıq, dərcləşdik, heranın deməyə sözü vardı. Məşədi Mətləb Axundovun isə mübaligəsiz desək söz boğçası, hazırcavablıqda seçilən kitab müəllifi - yazığı olduğu bizə bəlli oldu. Ümumiyyətlə, bizimlə həmyaşad dostumuzun əsl vətəndaş, yəni ürəkli dost olması barədə çoxlu fikir söyləyə bilərik. Çox söz deməyin də qədər var. Gərəkdir haqqında deyilən sözlə dostumuz kimi layiqli olan.

Xalqın hörmətini qazanmaq həyatda layiqli yer tutmaq, cəmiyyətə xeyir vermək, mənalı, şəfərlər, yadda qalan ömür sürmək Məşədi Mətləb Axundovla nəsihət olmuşdur. Mətləb dostumuz vəzifədə işlədiyi illərdə necə ki, təcrübəli enerjetik ki-

mi xalqa, millətə xeyir verib, o indin özündə də boş-bekar dayanmır, özünü sırada hiss edir, yazı-yaradır, sözün qüdrətindən səmərəli istifadə edir, ürəklərə, yaddaqlara yol tapır.

**Məmməd Şiriyev,
Tofiq Bədəlov
Əmək veteranları**

"Qloballaşma və milli kimlik"

Iyunun 28-də Mənevə Dəyərləri Təbliği Fondunun təşkilatçılığı və Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə Lerikdə "Qloballaşma və milli kimlik" mövzusunda seminar-trening keçirilib. Tədbirdə Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini **Arzu Vəliməmmədova**, fondun icraçı direktorunun müavini **Rəfi Qurbanov**, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQDK) Lənkəran bölgəsi üzrə şöbəsinin müdiri **Qağayı Məmmədov**, ziyalılar, müəllimlər, gənclər və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Seminar giriş sözü ilə açan Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Arzu Vəliməmmədova mövzunun aktuallığı ilə bağlı fikirlərini bildirərək keçirilən tədbirə görə fondun rəhbərliyinə öz təşəkkürünü bildirdi. Fondun icraçı direktorunun müavini Rəfi Qurbanov "Qloballaşma və milli kimlik" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. O, qloballaşma prosesinin cəmiyyətə təsiri və vasitələrini, eləcə də bunun fonunda milli kimliyin mövcud çalılarının qorunub saxlanması üçün məqsədyönlü səylərin görülməsinin vacibliyini qeyd edib. Eyni zamanda, milli kimliyimizi xarakterizə edən vəhdətimizi, müxtəlifliyə hörmət, loyallıq və s. kimi anlayışları iştirakçıların diqqətinə çatdırdı.

DQDK-nın Lənkəran bölgəsi üzrə şöbəsinin müdiri Qağayı Məmmədov çıxışında dünyada gedən qloballaşma proseslərində milli kimliyimizin və mənavi dəyərlərimizin qorunub saxlanılmasının zəruriliyini vurğulayıb. Nətiq qeyd edib ki, əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş Azərbaycançılıq məfkuresi milli kimliyimizin əsasını təşkil edir.

Keçirilən tədbirlərin yekununda iştirakçılarla geniş fikir mübadiləsi aparılıb və onları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

"Lerik"də oxuyun:

- **Böyükağa Mirsalayev niyə güllələndi?**
- **Necəsən, Aşıq Əlifəğa Əmioğlu?**

Hörmətli oxucular!

Rayonumuzun yeganə mətbu orqanı olan

"Lerik"

qəzetinə 2019-cü ilin ikinci yarım il üçün abunə yazılışı davam edir. Qəzetə Lerik Rayon Poçt filialında, Mətbuat Yayımı şöbəsində və redaksiyanın özündə abunə yazıla bilərsiniz. Qəzetin yarım illik abunə qiyməti 10 manatdır.

Redaksiyanın Kapital bankın Lerik filialındakı hesab nömrəsi

H/N: AZ05AİIB33080019447400220174,

VÖEN: 6300050071-dir.

Qəzetimizə abunə yazılanlara əvvəlcədən öz minnətdarlığımızı bildiririk.

"Lerik" qəzeti redaksiyası

Əziz oxucular!
Onu da qeyd edək ki, ilin ikinci yarısında bəzi idarə və təşkilatlar "Lerik" qəzetinə abunə yazılmayıblar.
Biz "Lerik" qəzetinə abunə olmayan idarə və təşkilatların adlarını, onların rəhbərlərinin adlarını qəzetimizdə çap edəcəyik.

Allah rəhmət eləsin!

Lerik RİH başçısı Rövşən Bağirov, rəhbərlik etdiyi kollektivlə birlikdə Milli Məclisin deputatı İqbal Məmmədova atası **Hacı Nərimanov** vəfatından kədərlənir, dərin hüznə başsağlığı verir.

İdris Şükürlü öz ailəsi ilə bərabər **Heybət Həsənovun** vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

Lerik RMX-in baş həkimi Mübariz Ağayev, rəhbərlik etdiyi kollektivlə birlikdə həkim Mirkamal Vəliyevə oğlu **Faiqin** vaxtsız vəfatından kədərlənir, dərin hüznə başsağlığı verir.

Avropa Şurasının (AŞ) Bakı Ofisi Obmudsman Aparatı və Mətbuat Şurası ilə birgə "Azərbaycanda gender bərabərliyi və media azadlığı" layihəsi çərçivəsində Lənkəran və digər bölgələrin KİV və QHT nümayəndələri üçün "Gender bərabərliyi və media" mövzusunda informasiya sessiyası keçirib.

Sessiyanın açılışında AŞ Bakı Ofisinin nümayəndəsi və layihənin rəhbəri Pərvanə Bayramova diqqətə çatdırıb ki, bu il 70 yaşlı olana Avropa Şura-

sının ölkələri arasında ilk dəfədir ki, jurnalistlərin peşə davranış qaydalarında gender bərabərliyi prinsipi geniş aspektdə ifadə olunub: "Layihənin əsas məqsədi mediada və media vasitəsilə Azərbaycanda gender bərabərliyinin təşviq etməkdir. Yeri gəlmişkən, Azərbaycan Demokratik Respublikası müsləman dövlətləri arasında ilk, Avropada isə birinci dövlətdəndir ki, qadınlara bərabərlik hüququ verir".

Azərbaycan Mətbuat Şurası sədrinin müavini,

"Gender bərabərliyi və media" mövzusunda informasiya sessiyası keçirilib

Jurnalist Həmkarlar İttifaqının sədri **Müfqi Ələsgəri** layihənin həyata keçirilməsi məqsədindəndən danışdı: "İstəyirik ki, bu sahənin modern əsasları işıqlandırılmasında jurnalistlərin bilik və bacarıqların artırılması".

Müstəqil ekspert **Ələsgər Məmmədli** gender bərabərliyi və media azadlığı sahəsində Avropa Şurası standartları və Azərbaycan qanunvericiliyi, Ombudsman Aparatının rəhbəri, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru **Aydın Səfərxanlı** gender bərabərliyi və media azadlığı sahəsində qabaqcıl təcrübələr, vəkili **Adil İsmayilov** məhkəmə mübahisələri haqqında fikirlərini bölüşüb. Jurnalistlərinin Peşə Davranış Qaydalarının gender bərabərliyi perspektivindən (yenilənmis versiya), Qadın Jurnalistlər Assosiasiyasının prezidenti **Səvil Yusifova** gender sahəsində nailiyyətlər və problemlərdən, "As-tara" qəzetinin baş redaktoru **Fəridə Ağazadə** isə regionalarda qadın jurnalistlər və medianın durumundan danışdı.

Məruzələrdə və çıxışlarda media nümayəndələrinin bu istiqamətdə peşəkarcılığını daha da artırmasının vacibliyini vurğulanıb. Xüsusilə qeyd olunub ki, gender bərabərliyinin təmin olunmasında media hələ çox iş görülməlidir. Belə ki, media həm

özünü, həm də başqalarını dəyişməlidir.

Tədbirdə vurğulanıb ki, Avropa Şurası 1 mart 2018-ci ildən etibarən "Azərbaycanda gender bərabərliyi və media azadlığı" layihəsinə başlayıb. Layihə çərçivəsində yerli və beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə "Azərbaycan Jurnalistlərinin peşə davranış qaydaları" gender bərabərliyi perspektivində nəzərdən keçirilib. Qaydalara əlavə etmək üçün "Ayn-seçkililiyə yol verilməməsi və gender bərabərliyi prinsipi"nin mətni hazırlanıb. Mətnə əsasən, jurnalist ayrı-seçkililiyə yol verməməli və gender bərabərliyi prinsiplərinə hörmət etməli, cinsi ayrı-seçkilik yaradan və ya cinsi nifrətə çağırış üslubunda uzaq durmalı, xəbərini məzmunu bilavasitə tələb etməsə, şəxsin cinsi mənsəbiyyətini vurğulamamalı və ya fərqləndirməməlidir. Eləcə də, prinsipdə gender stereotiplərinin təbliğ edilməməsi, gender-əsaslı zorakılıq hallarının mediada həssaslıqla işıqlandırılması, kişi və qadın jurnalistlərə bərabər hüquqlar və imkanların təmin olunması öz əksini tapıb.

İki günlük keçən informasiya sessiyasına Lənkərandan və ətraf rayonlardan 50 media və QHT nümayəndəsi iştirak edib.

Vergi Məcəlləsinə edilmiş son dəyişikliklərdən sonra məcburi sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqlarının ödənilməsinə dair hesablanmış təqdimatın alınmasına nəzarət Vergilər Nazirliyinin funksiyalarına aid edilib. Bununla yanaşı, vergi və sosial qanunvericilikdə aparılan dəyişikliklərə sosial ödəmələrin faiz nisbəti ödəyicilər arasında yeni bölgədə müəy-yənləşib.

Neft-qaz sahəsində fəaliyyəti olmayan və özal sektordakı işləyən, əməkhaqqı 200 manata qədər olan işçilərin gəlirlərindən 3 faiz, işəgötürənin vəsaitindən isə 22 faiz sığorta haqqı kimi tutulur. Vətəndaşın gəliri 200 manatdan çox olarsa, gəlirdən 200 manata qədər olan hissəyə 6 manat, artıq hissəsinə isə qalan məbləğin 10 faizi, işəgötürəndən isə 200 manata görə 44 manat, artıq olan hissəyə görə 15 faiz sığorta haqqı tutulur. Qeyd edək ki, 2019-cu ilin 1-ci rübündə məcburi dövlət sosial sığortası üzrə büdcəyə 582,1 milyon manat, işsizlikdən sığorta üzrə isə 22,8 milyon manat həcmində vəsait daxil olub.

Sosial ödənişlərin bölüşdürülməsi avtomatlaşdırılıb

Sosial sığorta hesablarının vergi orqanları tərəfindən qəbul edilməsi vergi ödəyiciləri üçün bir çox proseduraları sadələşdirib. Bununla belə, ilkin mərhələdə vergi və sosial hesab sistemlərinin uzlaşdırılması zamanı sığorta haqlarının ödənilməsinə və bölüşdürülməsinə müəyyən çətinliklər müşahidə edilirdi. Texniki səbəblərdən yaranan çətinliklər bəzi hallarda vergi ödəyicilərinin bəzi hesablarına sərəncam qoyulması ilə nəticələnib.

Bu məsələyə aydınlıq gətirən Vergilər Nazirliyinin İqtisadi Təhlil Departamentinin Sosial sığorta ödənişlərinə nəzarət və təhlil idarəsinin direktoru Nigar Vahabzadə bildirdi ki, vergi ödəyicilərinin bəzi hallarda üzənməməsi üçün müvafiq addımlar atılıb:

"Vergi ödəyicilərindən daxil olan müraciətlərin təhlili göstərir ki, sosial sığorta ödənişlərinin büdcə

təsnifat koduna uyğun düzgün bölüşdürülməməsi nəticəsində bir təsnifat kodunda artıq ödəmələr, digər təsnifat kodunda isə borcun yaranmasına səbəb olur. Bu da vergi ödəyicisinin borcu olan hissədə sərəncamların göndərilməsi ilə nəticələnir. Son nəticədə vergi ödəyicisi artıq ödəməsi olduğu halda, sərəncamların bank hesablarına göndərilməsinə narazılıqları bildirir. Bu tipli problemlərin yaranmaması üçün ödəniş edən zaman büdcə təsnifat kodunu seçəndə vergi ödəyicilərinin diqqətli olmaları tövsiyə edilir".

Bildirilib ki, Vergilər Nazirliyi vətəndaş məmnunluğunu əsas götürərək bölüşdürülməmiş və ya ödəniş fəaliyyəti növnəyə uyğun olmaması nəticəsində yaranan problemlərin həllə məqsədilə bölüşdürülməmiş ödənişlərin vergi orqanları tərəfindən avtomatik bölüşdürülməsinə texniki imkan yaradıb. Avtomatik pro-

ses əsasında vəsaitlərin bölüşdürülməsi təmin olunduqdan sonra həmin borca hesablanmış penyalər azaldılıb və bank hesablarına qoyulmuş sərəncamlar geri çənilir.

Bəzi vergi ödəyicilərinin narahat edən nüanslardan biri də əvvəlki dövrlərdə sosial sığorta üzrə yaranmış borclar və onların səbəbləri ilə bağlıdır. N.Vahabzadə artıq bununla bağlı dəqiqləşmələri aparılmasının yerli vergi orqanlarına həvalə edildiyini bildirdi: "Bir sıra vergi ödəyicilərinin müraciətləri əsasən 1 yanvar 2019-cu il tarixində hesablanmış və saldo şəklində şəxsi hesab varaqısında əks etdirilən borcların məbləğinin düzgün olmaması və bu tipli yanlış hesablamalarla bağlı müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi xəbərsiz vəsaitlərin sığorta üzrə məbləğinin düzəldilməsi tələbi üstünlük təşkil edir. Sosial sığorta üzrə borcların aradaşdırılaraq dəqiqləşmələri aparılması istiqamətində aidiyyəti üzrə işlərin icrası yerli vergi orqanları tərəfindən həyata keçirilib".

Sosial sığorta haqqının sahibkarlıq fəaliyyətinə və işçilərə görə hesablanması

(hesablanmış əməyin ödənişi fondunun 22 faizi, yəni $700 \times 22\% = 154 \times 10$ işçi = 1.540 manat) və işçilərin əməkhaqqından ödəmə mənbəyində tutulmağa 210 manat (işçilərin əməkhaqqının 3%-i, yəni $700 \times 3\% = 21 \times 10$ işçi = 210 manat) miqdarında məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəməlidir.

Misal 2: Fərdi sahibkar Bakı şəhərində neft-qaz sahəsində aid olmayan tikinti fəaliyyəti ilə məşğuldur. Fərdi sahibkarnın əmək müqaviləsi ilə 5 nəfər işçisi var və hər işçiyə 1.000 manat əməkhaqqı ödəyir. Fərdi sahibkarnın işçilərin əməkhaqqına görə ödəməli olduğu məcburi dövlət sosial sığorta haqqının məbləğini hesablayaq.

Fərdi sahibkar işçiləri üçün əməyin ödənişi fondunun öz vəsaiti hesabına ödəməklə 820 manat (44 manat + 200 manatdan çox olan məbləğin 15%-i, yəni $(200 \times 22\%) + (800 \times 15\%) = 164 \times 5$ işçi = 820 manat) və işçilərin əməkhaqqından ödəmə mənbəyində tutulmağa 430 manat (6 manat + 200 manatdan çox olan məbləğin 10%-i, yəni $(200 \times 3\% + 6) + (800 \times 10\% = 86 \times 5$ işçi = 430 manat) məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəməlidir.

"Sosial sığorta haqqında" Qanunun 14.5-ci

maddəsində isə göstərilir ki, 2020-ci il yanvarın 1-dək ticarət və tikinti sahələrində sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslər ölkə üzrə müəyyən edilmiş minimum aylıq əməkhaqqının 50 faizi, digər sahələrdə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslər isə 20 faiz; Bakı şəhərində 100 faiz, Sumqayıt və Gəncə şəhərində 90 faiz, respublika tabeli digər şəhərlərdə (Naçıvan, Mingəçevir, Naftalan, Şirvan, Yevlax, Şəki, Lənkəran, Şuşa, Xankəndi) 80 faiz, rayon mərkəzlərində, digər şəhərlərdə və qəsəbələrdə 60 faiz, kənd yerlərində 50 faiz miqdarında məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəyirlər. 2020-ci il yanvarın 1-dən isə sahibkarlıq fəaliyyəti üzrə – minimum əməkhaqqının tikinti və ticarət sahələrində 50 faizi, digər sahələrdə 25 faiz miqdarında məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəyəcəklər.

Misal 3: Fərdi sahibkar Sumqayıt şəhərində tikinti sahəsində xidmətlə məşğuldur. Bu zaman fərdi sahibkar öz fəaliyyəti üçün sahibkarlıq fəaliyyətinə görə ölkə üzrə müəyyən edilmiş minimum aylıq əməkhaqqının (180 manat) hər ay üçün 50 faizinin 90 faizi miqdarında, yəni $180 \times 50\% = 90 \times 90\% = 81$ manat məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəməlidir.

Misal 4: Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan Rəşad Əliyev Naçıvan şəhərində əhəliyyə məişət xidməti göstərir. Bu zaman fərdi sahibkar öz fəaliyyəti üçün sahibkarlıq fəaliyyətinə görə ölkə üzrə müəyyən edilmiş minimum aylıq əməkhaqqı məbləğinin hər ay üçün 20 faizinin 80 faizi miqdarında, yəni $180 \times 20\% = 36 \times 80\% = 28,8$ manat məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəməlidir.

Misal 5: Naçıvan şəhərində ərzaq məhsullarının satışı ilə məşğul olan fərdi sahibkarnın əmək müqaviləsi ilə 5 nəfər işçisi var və hər işçiyə 600 manat əməkhaqqı ödəyir. Fərdi sahibkarnın hər özü üçün sahibkarlıq fəaliyyəti üzrə, həm də işləyən əməkhaqqına görə ödəməli olduğu məcburi dövlət sosial sığorta haqqının məbləğini hesablayaq.

Bu zaman fərdi sahibkar öz fəaliyyəti üçün sahibkarlıq fəaliyyətinə görə ölkə üzrə müəyyən edilmiş minimum aylıq əməkhaqqının hər ay üçün 50 faizi məbləğinin 80 faizi miqdarında, yəni $(180 \times 50\%) \times 80\% = 72$ manat məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəməlidir. Həmin şəxs işçiləri üçün əməyin ödənişi fondu üzrə öz vəsaiti hesabına ödəməklə 520 manat (44 manat + 200 manatdan çox olan məbləğin 15%-i, yəni $(200 \times 22\%) + (400 \times 15\%) = 104 \times 5$ işçi = 520 manat) və işçilərin ödəmə mənbəyində tutulmağa hesablanmış əməkhaqqından 230 manat (6 manat + 200 manatdan çox olan məbləğin 10%-i, yəni $(200 \times 3\%) + (400 \times 10\%) = 46 \times 5$ işçi = 230 manat) miqdarında məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəməlidir.

Bakıda keçirilmiş III Milli Mühəsiblər Forumunun son panel iclası qanunvericilikdə edilmiş dəyişikliklərin mühəsibat uqotuna təsiri, vergi sahəsində aparılan islahatlar, eləcə də əməkhaqqı və ona bərabər tutulan ödəmələrin tənzimlənməsində yaranmış uyğunsuzluqlara həsr edilib.

Vergilər Nazirliyinin İqtisadi Təhlil Departamentinin baş direktoru Natiq Şirinov çıxışında vergi islahatlarının nəticələrinin qiymətləndirilməsindən danışdı. Bildirib ki, Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərin əsas məqsədi müntəzəqi, mükəmməl və beynəlxalq standartlara cavab verən vergi sisteminin formalaşdırılmasıdır. Bu dəyişikliklərin əksər hissəsi həm də beynəlxalq qanunvericiliklə uyğundur: "İkinci məsələ, innovasiya yönümlü iqtisadiyyatın inkişafını təmin edən və qeyri-neft sektorunun ixrac potensialını gücləndirən vergi siyasətinə üstünlük verilməsidir. Son illərdə ölkədə aparılan iqtisadi islahatların başlıca qayələrindən biri qeyri-neft sektorunda ixracın stimullaşdırılması, ixracın təşviqi sənədlərinin verilməsidir. Təbii ki, vergi siyasəti də bununla uzlaşmalıdır. Əsas məsələlərdən biri də vergi ödəyiciləri ilə partnyorluq münasibətlərinin qurulmasıdır. Məqsəd bütün münasibətlərin şəqullü çərçivədən üfui çərçivəyə

Pərakəndə ticarətdə e-qaimələr 71,3 faiz artıb

salınması ilə yanaşı, vergi ödəmək vərdişinin cəmiyyətin normasına çevrilməsinə, vergilərin könlülü ödənilməsinə nail olmaqdır".

Şəffəfliyin təmin olunması çərçivəsində görülən işlərə toxunub N.Şirinov dəyişikliklərdən biri kimi sayıy vergi yoxlamalarının sayının kəskin şəkildə azaldılmasını qeyd edib. Ötən ilin vergi ödəyiciləri üçün keçid il elan edildiyini xatırladın nazirlik rəsmisi bunun vergi ödəyiciləri ilə vergi orqanları arasında təmasın üfui çərçivəyə salınması ilə uqotun düzəltməsi, bərpası məqsədi daşdığı deyib: "Səhbət, ilk növbədə, mühəsibat uqotunun bərpasından gedir. Buna görə də həm ötən il, həm də bu ilin 5 ayında sayıy vergi yoxlamalarının sayı əvvəlki illərlə müqayisədə üç dəfədən çox azalıb. Buna baxmayaraq, bir yoxlamaya düşən sayıy vergi yoxlaması üzrə hesablanan məbləğlər 3,5 dəfə artıb".

Məqsəd bütün münasibətlərin şəqullü çərçivədən üfui çərçivəyə salınması ilə yanaşı, vergi ödəmək vərdişinin cəmiyyətin normasına çevrilməsinə, vergilərin könlülü ödənilməsinə nail

olmaqdır.

N.Şirinov çıxışında vergi daxilolmaları barədə bəzi statistik məlumatları da açıqlayıb. Bildirib ki, ötən ilin 5 ayı ilə müqayisədə bu ilin ilk 5 ayında vergi daxilolmalarındakı 8,3 faiz artım olub. Qeyri-dövlət sektorunu üzrə vergi daxilolmalarında 10 faiz, qeyri-neft-qaz sektorunu üzrə 16,1 faiz, qeyri-neft qaz sektorunun özəl bölməsində 17,6 faiz artım olub. Regionlardan vergi daxilolmaları isə 8,6 faiz artıb. Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu ilin 5 ayında məcburi dövlət sosial sığorta yığımın 18,2 faiz, işsizlikdən sığorta məbləğini isə 72,8 faiz artıb.

Döriyyələrin "ağamasının" Vergilər Nazirliyi üçün prioritet olduğunu vurğulayan N.Şirinovun sözlərinə görə, ötən ilin 4 ayı ilə müqayisədə 2019-cu ilin ilk 4 ayında qeyri-neft sektorunda döriyyələr 6,3 faiz "ağarıb". E-qaimə üzrə rəsmiləşdirilən döriyyələr isə təxminən 10 faizdən çox artaraq 16,8 faiz təşkil edib. Topdan ticarət üzrə döriyyələrdə 16,7 faiz artım

ticarət isə 42,5 faiz artıb. İstehsal üzrə cəmi döriyyələr 13,5 faiz, istehsalda e-qaimə-faktura üzrə rəsmiləşən döriyyə isə 30 faizə yaxın yüksəlib. Pərakəndə ticarət üzrə döriyyələrin artımı 37,4 faiz təşkil edib. Pərakəndə ticarətin əldə etdiyi e-qaimələr isə bundan 2 dəfədən çox – 71,3 faiz artıb: "Eyni mənzərə işə üzrə döriyyənin əldə edildiyi məbləğlədir. Burada 19,8 faizlik artım olduğu halda, işə sektorunda məl. iş və xidmətlərin e-qaimə-faktura ilə əldə edilməsi səviyyəsi 43,3 faiz artıb. Burada da 2 dəfədən çox artım olub".

Departament direktoru alkoqollu içkilər və bütün məmulatları üzrə göstəriciləri də açıqlayıb. Bildirib ki, alkoqollu içkilər üzrə istehsalın həcmi ötən ilin 4 ayı ilə müqayisədə bu ilin 4 ayında 12,1 faiz, alkoqollu içkilər üzrə döriyyə 62,2 faiz, onların satılmasında e-qaimə-faktura üzrə rəsmiləşən döriyyə isə 2 dəfədən çox artıb. Tütün məmulatları istehsalının həcmi 2,7 dəfə, döriyyə 8,4 dəfə, e-qaimə ilə rəsmiləşən döriyyə isə 9,1 dəfə artıb.

**Redaktor
İdris ŞÜKÜRLÜ**

Təsisçilər:
Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti və "Lerik" qəzetinin redaksiyası
H/N:AZ05AİIB33080019447400220174
VOEN:6300050071

Lisənziya № V 280
İndeks 96935
Hər kəs öz imzasına cavabdehdir.
Əlyazmalar geri qaytarılmır

Redaksiyanın ünvanı:
Lerik şəhəri,
Nizami küçəsi
Tel: (070) 520-73-01

Qəzet "Son Dakika" MMS
mətbəəsində hazır diapozitivlərdən
çap olunmuşdur.
Tiraj: 550
Sifariş: 432

